

Dato
07-02-2024

Høringsnotat

Høringsnotat til forslag til lov om socialt frikort.

1. Hørte myndigheder og organisationer

3F, Advokatrådet, Akademikerne, Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, BoPaM (Børn og Pårørende af Misbrugere; tidligere Landsforeningen til pårørende for stofmisbrugere), Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddeforskning, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dataetisk Råd, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), DI, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FSD – Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Gadejuristen, Gadens Stemmer, Hjem til alle, HK Kommunal, HORESTA, Hus forbi, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Væresteder (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, LOS – De private tilbud, Mændenes Hjem, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, SMV-danmark, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Socialpædagogernes Landsforbund og SUMH (Sammenslutningen af Unge med Handicap). Herudover har lovforslaget været offentligt tilgængeligt på Høringsportalen.

2. Modtagne hørings svar

Der er indkommet hørings svar inden for fristen fra følgende høringsparter: Kofoeds Skole, KL, Kirkens Korshær, BL – Danmarks Almene Boliger, Gadejuristen, Danske Regioner, Brugernes Akademi, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, KFUK's Sociale Arbejde, Københavns Kommune, Stenbroens Jurister, Mændenes Hjem, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, Danske Handicaporganisationer, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, Rådet for Socialt Udsatte og Ankestyrelsen.

Børne- og Kulturchefforeningen, Kriminalforsorgen og Landsforeningen af Kvindekrisecentre har meldt tilbage, at de ikke har bemærkninger til høringen.

Alle hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra hørings svarene.

3. Ændringer på baggrund af høringen

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget i forhold til det udkast, der har været i høring:

- Det er tydeliggjort i bemærkningerne, at det vil være hensigtsmæssigt for den hidtidige handlekommune at videregive oplysninger til borgernes nuværende handlekommune om, at borgeren har et socialt frikort, således at borgerens nye handlekommune er opmærksom på, at den skal gennemføre kontrol med den pågældende borgers anvendelse af frikortet.
- Bemærkningerne er justeret, så det fremgår tydeligt, at kommunen ved mistanke om snyd, eller hvis borgeren ikke har oplyst kommunen om ændringer i vedkommendes forhold, der kan have betydning for, om borgeren er i målgruppen for ordningen, alene skal træffe afgørelse om at deaktivere det sociale frikort med virkning fra afgørelsestidspunktet. Afgørelsen om deaktivering af det sociale frikort og dermed skattefritagelsen træffes således ikke med tilbagevirkende kraft.
- Det er tydeliggjort i lovtæst og bemærkningerne, at afgørelser om deaktivering har virkning fra afgørelsestidspunktet. Dette betyder, at en borger, der har fået deaktiveret sit sociale frikort, ikke vil kunne anvende dette i forbindelse med en ansættelse pr. den dato, hvor afgørelsen er truffet.
- Bemærkningerne er justeret, så det fremgår, at der i kommunens vurdering af, hvorvidt en borger er berettiget til hjælp i særlige tilfælde efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik, ligeledes indgår opsparede midler gennem et socialt frikort i udmålingen af hjælpen, og at eventuel formue under 10.000 kr. (20.000 kr. for ægtefæller) efter praksis også har betydning ved tildelingen af hjælp efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik.
- Det er tydeliggjort i bemærkningerne, at personer, der har et socialt frikort, obligatorisk er sikrede efter § 2 i arbejdsskadesikringsloven, og at arbejdsgiverne for de pågældende dermed er forpligtede til at arbejds-skadesikre de pågældende personer, jf. lovens § 48, stk. 1 og 4.
- Der er udover ovenstående foretaget mindre ændringer af sproglig og lovtæknisk karakter.

4. Bemærkninger til lovforslaget

4.1 Årlig kontrol af visiterede borgere

Gadejuristen henstiller til, at kontrollen kun skal foretages maksimalt hvert andet år. Gadejuristen mener, at det er unødvendigt bureaukratisk at foretage yderligere kontrol, da målgruppen for det sociale frikort i forvejen er borgere, der er udsat for kontrol, overvågning, mistillid og krav fra offentlige myndigheder.

Brugernes Akademi mener, at den årlige kontrol er en barriere for progression hos nogle borgere med et socialt frikort. Brugernes Akademi har kontakt til frikortsmedarbejdere, som har lysten og overskud til at afprøve sig selv i et ordnært job eller påbegynde uddannelse, men som ikke tør, da de er bange for, at en dårlig periode i livet ikke blot kan resultere i, at job og uddannelse må afbrydes. Det kan også betyde at sikkerhedsnettet, som det sociale frikort her betragtes som, forsvinder, idet de potentielt ikke længere opfylder kriterierne for ordningen. For at give udsatte mennesker på kanten af samfundet en reel chance for at tage skridtet nærmere arbejdsmarkedet anbefaler Brugernes Akademi derfor, at re-visitationen forlænges fra 12 til 24 måneder. Hermed får frikortsmedarbejderen 24 måneder, i stedet for de nuværende 12 måneder, til at afprøve sig selv, med en vished om at de ikke er dårligere stillet, hvis de mister fodfæstet på arbejdsmarkedet eller uddannelsen.

Danske Regioner anbefaler, at have fokus på den usikkerhed den årlige kontrol skaber for borgere i udsathed.

KFUKs Sociale Arbejde opfordrer til at ændre lovforslaget, således at borgere visiteres/genvisiteres til det sociale frikort for en toårig periode, og at der tages stilling til genvisitering forud for udløb af en periode, så der ikke opstår stilstand. Det vil sige, at de borgere, der har fået udstedt et socialt frikort i løbet af forsøgsperioden i 2023 eller, som genvisiteres i 2024, bliver genvisiteret til perioden 2024-2025, således de ikke indgår i kommunens kontrol i første kvartal 2025.

Mændenes Hjem, Reden København og Brugernes Akademi vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis en borger får deaktiveret sit sociale frikort, fordi borgeren har haft fx en enkeltstående positiv periode med arbejde på ordinære vilkår, og har tjent lidt mere end grænsebeløbet på 10.320 kr. (2024-niveau). De mener, at der er en risiko for, at målgruppen kan 'falde tilbage', og miste et ordinært arbejde. I denne situation kan det sociale frikort afhjælpe en social deroute, og fortsat give borgeren en tro på, at denne kan tilføre værdi til eget liv og samfundet ved at arbejde. De opfordrer derfor ligeledes til, at lovforslaget ændres til, at borgere visiteres/genvisiteres til det sociale frikort for en toårig periode, og at der tages stilling til genvisitering forud for udløb af en periode, så der ikke opstår stilstand. Det vil sige, at de borgere, der har fået udstedt et socialt frikort i løbet af forsøgsperioden i 2023 eller, som bliver genvisiteret i 2024, bliver genvisiteret til perioden 2024-2025, og vil således ikke indgå i kommunens kontrol i første kvartal 2025.

KL mener at lovforslaget lægger op til en øget kontrol i forhold til, om borgeren fortsat er i målgruppen for Socialt Frikort. KL erkender, at kommunerne bliver DUT-kompenseret for kontrolopgaven, men de mener ikke, at compensationen dækker den fulde omkostning ved kontrollen, og de mener heller ikke, at den administrative byrde modsvarer den gevinst, der evt. måtte være. Set i lyset af målgruppens grad af udsathed vurderer KL, at der vil være få, som er visiteret til ordningen, som efterfølgende ikke længere vil være i målgruppen for ordningen.

Københavns Kommune ser positivt på, at kontrollen kan foretages løbende og i forbindelse med normale arbejdsgange. Københavns Kommune ønsker dog, at kontrollen ikke skal foretages årligt, men derimod udføres hvert andet år. Københavns Kommune begrundede det med, at der for det første år er tale om et væsentlig ressourcetræk til at føre kontrollen. Det taler desuden ind i afbureaukratiseringsdagsordenen. Københavns Kommune vurderer endvidere, at den årlige kontrol kan virke risikabelt for borgere ift. at tage skridtet ud på det ordinære arbejdsmarked og få ansættelse efter at have opbrugt beløbet på det sociale frikort. Hvis kontrollen blev udført hvert andet år, vil borgerne have haft mulighed for at finde et ståsted på arbejdsmarkedet uden frygten for at få frataget det sociale frikort allerede efter et år ved tilbagefald i sygdomsforløb, hjemløshed eller misbrug.

SAND vurderer ikke, at der har fundet et stort misbrug af ordningen sted. Derfor mener de, at kommunernes indsats med kontrollen ikke står mål med udbyttet. Hvis ministeriet insisterer på, at der skal føres kontrol, foreslår SAND, at der kun stilles krav om, at kommunerne foretager den hvert andet år. I stedet kan en del af kontrolmidlerne bruges til ordningens implementering.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet er opmærksom på hensynet til, at kontrol af, om borgere fortsat lever op til målgruppekriterierne for ordningen, ikke skal være en barriere for, at så mange udsatte borgere i målgruppen for ordningen som muligt kan benytte sig af et socialt frikort.

Tal for brug af ordningen viser imidlertid, at der siden kontrollen af borgere med sociale frikort blev indført i 2023, er flere borgere med aktive sociale frikort, som har rykket sig ud af målgruppen. Omkring 750 borgere har således fået deaktiveret deres frikort i 2023, fordi de ikke på kontroltidspunktet levede op til betingelserne for ordningen.

Dertil viser evalueringen af det sociale frikort, som Social- og Boligstyrelsen gennemførte i foråret 2022, at 9 pct. af de borgere, der har anvendt deres sociale frikort i forbindelse med en ansættelse, er i beskæftigelse halvandet år efter, de blev visiteret til ordningen. Tilsvarende er 10 pct. overgået til fleksjob, og 2 pct. overgået til SU.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer derfor, at det er det nødvendigt at sikre, at borgere, som er visiteret til et socialt frikort i tidligere år, fortsat er i målgruppen for ordningen. Formålet hermed er at mindske risikoen for misbrug af ordningen, samt at mindske risikoen for forskelsbehandling mellem borgere. Forskelsbehandlingen vil opstå, hvis nogle borgere har adgang til at bruge ordningen, selvom de har bevæget sig ud af målgruppen, mens andre borgere i samme livssituation, som ikke tidligere er blevet visiteret til et socialt frikort, ikke kan få og anvende et socialt frikort.

Til bemærkningen om genvisitering forud for udløb af en periode oplyses det, at borgere, der den 31. december 2024 har et socialt frikort efter lov om forsøg med et socialt frikort, automatisk får videreført deres sociale frikort, så dette kan anvendes i 2025 og frem. Der skal således ikke foretages en genvisitering af borgerne ved overgangen fra forsøgsordningen til den varige ordning.

Det samme gælder ved fremtidige årsskifter, idet sociale frikort videreføres fra år til år. Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer således, at der ikke opstår stilstand ifm. udløb af et år.

Mht. det ekstra ressourceforbrug i kommunerne som følge af kontrollen bemærkes det, at kommunerne kompenseres for tidsforbruget gennem statens bloktilskud til kommunerne. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget er færdigforhandlet med KL.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.2 Borgere der flytter til en ny handlekommune

KABS fremhæver, at borgeren, der flytter mellem kommuner undervejs i hjælpeforanstaltninger, normalvis har samme rettigheder ved flytning fra en kommune til en anden. Eksempelvis skal kontanthjælp eller førtidspension ikke re-visiteres i tilflytterkommunen. I lovforslagets formulering om kontrol og mulighed for deaktivering af socialt frikort er KABS bekymrede for, at borgerne ikke stilles lige med andre lovhjemlede ydelser, såfremt borgeren flytter på tværs af kommunegrænser. KABS mener, at lovforslaget burde tage udgangspunkt i at sikre, at borgeren kan beholde sit arbejde og dermed tilknytning til arbejdsmarkedet (som følge af det sociale frikort), selvom han eller hun flytter på tværs af kommunegrænser.

Københavns Kommune påpeger, at lovforslaget ikke specificerer, hvordan en kommune bliver informeret om borgere, der er 'tilflyttet' kommunen med et socialt frikort, og som kommunen derfor skal være ansvarlig for at kontrollere. Det anbefales, at der etableres en teknisk løsning, hvor borgerens nye handlekommune og borgerens tidligere handlekommune i it-løsningen for det sociale frikort får avis om, at borgeren har et socialt frikort og er flyttet.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet er opmærksom på, at flere borgere med et socialt frikort flytter på tværs af kommunegrænser, hvilket kan medføre, at borgeren får en ny handlekommune. Når borgere med et socialt frikort får en ny handlekommune, er det den nye handlekommune, der ved deres årlig kontrol skal vurdere, hvorvidt borgeren med et socialt frikort fortsat lever op til betingelserne for ordningen.

Social- Bolig- og Ældreministeriet anerkender, at lovforslaget ikke specificerer, hvordan den nye handlekommune bliver informeret om, at en borger med socialt frikort er tilflyttet kommunen, og at kommunen derfor er ansvarlig for at kontrollere borgerens brug af ordningen. Social- Bolig- og Ældreministeriet har derfor justeret lovbemærkningerne, så det fremgår, at det vil være hensigtsmæssigt for den hidtidige handlekommune at videregive oplysninger til borgerens nye handlekommune om, at borgeren har et socialt frikort, således at borgerens nye handlekommune er opmærksom på, at den skal gennemføre kontrol med den pågældende borgers anvendelse af frikortet.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker i øvrigt, at ministeriet ifm. etableringen af den it-løsning, der skal understøtte lovforslag om socialt frikort, vil se på mulighederne for at sikre bedre it-understøttelse af kontrollen fsva. borgere, der er til- eller fraflyttet kommunen.

4.3 Kommunernes handlemulighed ved snyd

Københavns Kommune mener, at det i lovbemærkningerne fremstår uklart, hvilke forventninger der er til kommunens handlemuligheder ved snyd eller manglende oplysninger om ændringer i borgerens forhold, hvilket foreslås uddybet for at sikre administrativ klarhed. Et eventuelt formuetab for kommunen vil ikke være selve skattefritagelsen, og kommunen ses ikke at have hjemmel til at opkræve manglende skatteindbetalinger, og har desuden ikke mulighed for at korrigere arbejdsgivers indberetninger i den nuværende it-løsning for det sociale frikort. Københavns Kommune vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at få præciseret, hvordan kommunen med tilbagevirkende kraft kan korrigere uretmæssigt indberettede indtægter i it-løsningen. Derudover påpeger Københavns Kommune en umiddelbar begrænsning ift. tilbagebetaling i den nuværende it-løsning for det sociale frikort, der bør adresseres for at sikre effektiv administration af tilbagebetalingskrav.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet anerkender ønsket om, at kommunens handlemuligheder ved konstatering af snyd eller ved borgerens manglende angivelse af ændringer i vedkommendes forhold, der har betydning for retten til få et frikort, bliver tydeliggjort i lovbemærkningerne.

Social- Bolig- og Ældreministeriet har på baggrund af ovenstående høringssvar justeret bemærkningerne i lovforslaget, så det i beskrivelsen af kommunernes forpligtelse er tydeliggjort, at kommunen ved mistanke om snyd, eller hvis borgeren ikke har oplyst kommunen om ændringer i vedkommendes forhold, der kan have betydning for, om borgeren er i målgruppen for ordningen, alene skal træffe afgørelse om at deaktivere det sociale frikort med virkning fra afgørelsestidspunktet. Sidstnævnte er også tilføjet til lovforslaget pba. ovenstående høringssvar. Afgørelsen om deaktivering af det sociale frikort og dermed skattefritagelsen træffes således ikke med tilbagevirkende kraft. Borgere vil således ikke blive mødt med et tilbagebetalingskrav.

Dog bemærkes det, at borgere kan straffes med bøde i tilfælde, hvor de ved grov uagtsomhed undlader at give oplysninger om ændringer, der har betydning for hjælpen i form af det sociale frikort, jf. § 289 a i straffeloven og § 12 b i retssikkerhedsloven.

4.4 Ordningens betydning for borgerens andre sociale ydelser

Mændenes Hjem, Reden København og Brugernes Akademi mener, at det bør tydeliggøres i loven, at det sociale frikort ikke må have betydning for borgerens ret til anden hjælp, og at der ved tildeling af offentlige sociale ydelser skal ses

bort fra indtægter på baggrund af et socialt frikort. Mændenes Hjem, Reden København og Brugernes Akademi mener desuden, at det bør tydeliggøres i loven at arbejde på socialt frikort ikke må påvirke hverken kontanthjælp, indstilling til førtidspension mv.

KFUKs Sociale Arbejde mener, at det i lovgivningen bør fremgå klart, at arbejde via det sociale frikort ikke påvirker andre ydelser såsom kontanthjælp eller førtidspension.

FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) mener, at det skal tydeliggøres, at borgerens ordinære og udstøttede arbejde på et socialt frikort ikke får betydning for borgerens offentlige ydelser og rettigheder, da de vurderer, at der med formuleringerne i det udsendte udkast til lov om socialt frikort kan opstå misforståelser og dermed utryghed for de borgerne, der søger om socialt frikort.

Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at det tydeliggøres i lovgivningen, at arbejde via socialt frikort ikke må påvirke borgerens ret til anden hjælp, herunder ret til ydelser eller afklaring (fx kontanthjælp, indstilling til førtidspension mv). Formuleringen i bemærkningerne kan misforstås og skabe utryghed blandt brugere af frikortet, da der kan opstå usikkerhed om, hvorvidt arbejde med et frikort med tiden vil medføre yderligere krav til f.eks. arbejdsevne. Rådet for Socialt Udsatte understreger i den forbindelse, at arbejde via et socialt frikort ikke kan sammenlignes med ordinært arbejde og ikke har til hovedformål at udvikle frijobbernes arbejdsevne.

Social-, Bolig og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig og Ældreministeriet har indhentet bidrag fra Beskæftigelsesministeriet, idet høringssvarene relaterer sig til regler på beskæftigelsesministeriets ressort.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der fremgår følgende af bemærkningerne til lovforslaget:

”Af det foreslåede § 2, stk. 3, fremgår det, at der ved et socialt frikort vil skulle forstås en mulighed for, at borgeren vil kunne tjene op til 41.280 kr. (2024-niveau) skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder med dansk CVR-nummer, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten vil skulle fradrages i forsørgelsesydelser eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.”

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det ligeledes, at det forhold, at en person har et socialt frikort og indtægter via dette, ikke alene vil kunne lægges til grund for vurderingen af personens arbejdsevne, idet der vil skulle foretages en konkret og individuel vurdering af personens arbejdsevne i forhold til 225-timersreglen og førtidspension.

Som det fremgår af lovforslaget, kan det forhold, at en person har et socialt frikort og indtægter via dette, således indgå i vurderingen af en persons arbejdsevne. Dette forhold kan dog ikke alene lægges til grund for vurderingen, da der vil skulle foretages en konkret og individuel vurdering af personens arbejdsevne.

Det er således Beskæftigelsesministeriets vurdering, at betydningen af, hvordan indtægter via det sociale frikort påvirker på offentlige forsørgelsesydelser, allerede fremgår af lovforslaget. Det er endvidere Beskæftigelsesministeriets vurdering, at betydningen af at en person har indtægter via et socialt frikort for vurderingen af arbejdsevnen ligeledes tydeligt fremgår af lovforslaget.

Social-, Bolig og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.5 Opgørelse af tidligere års indtægt ifm. visitation

SAND bemærker, at de særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb efter Servicelovens § 103, der f.eks. giver hjemløse på forsorgshjem en struktur på hverdagen, et socialt arbejdsfællesskab og mulighed for at vedligeholde eller oparbejde håndværksmæssige færdigheder, er et tilbud til nogen af de borgere, der er længst væk fra arbejdsmarkedet. SAND fremhæver desuden Ankestyrelsens evaluering af det sociale frikort der peger på, at socialt udsatte borgere får en bedre psykisk og fysisk trivsel og en øget livskvalitet ved at være i beskyttet beskæftigelse. Det er også SANDs indtryk. SAND bemærker, at de borgere der benytter ordningen, også modtager arbejdsdusør (ca. 25 kr. i timen før skat), risikerer at blive afskåret fra at kunne få et socialt frikort fordi dusøren medregnes i den skattepligtige indkomst. For at fremme denne gruppes mulighed for at komme videre i deres "arbejdsliv", mener SAND, at arbejdsdusør ikke bør medregnes som skattepligtig indkomst.

Gadejuristen understreger, at det er en u hensigtsmæssige i indretningen af eksklusionskriteriet, hvormed borgere ikke må have haft en arbejdsindkomst på over 10.320 kroner (2024-niveau). Gadejuristen fremhæver, at de borgere, der modtager arbejdsdusør for f.eks. at deltage i tilbud efter servicelovens § 103, risikerer at blive afskåret fra muligheden for at få et socialt frikort. Gadejuristen fremhæver desuden, at formålet med beskyttet beskæftigelse og særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb for socialt udsatte borgere efter servicelovens § 103, stk. 1 og 2, er at opretholde eller forbedre personlige færdigheder og livsvilkår. Gadejuristen henstiller derfor til, at dette krav nuanceres og modificeres, så det fremgår af lovbemærkningerne, at arbejdsdusør ikke medregnes som skattepligtig arbejdsindkomst.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet bemærker, at en af betingelserne for at være i målgruppen for ordningen med et socialt frikort er, at man ikke må have haft en skattepligtig arbejdsindkomst over 10.320 kr. (2024-niveau) inden for det seneste år. I indkomstgrænsen medregnes skattepligtig arbejdsindkomst defineret som A- og B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som er indberettet til indkomstregisteret (elndkomst).

Indtægt fra beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103 er skattepligtig indkomst, jf. statsskattelovens § 4. Derudover skal der betales arbejdsmarkedsbidrag af indtægten. Indtægt fra § 103-tilbud betragtes således som værende på lige fod med anden skattepligtig indkomst.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.6 Implementeringsstøtte og øget udbredelse af ordningen

Kofoed Skole mener, at det bør tænkes ind i lovforslaget, at der afsættes økonomiske midler til NGO'ere, som arbejder med det sociale frikort. Kofoed Skole vurderer, at det vil gøre det sociale frikort til en succes.

Gadejuristen savner, at der i lovbemærkningerne indgår nogle konkrete krav i forhold til de midler, der er afsat til formidling og forankring af ordningen, så det sociale frikorts fulde potentiale kan udnyttes til gavn for både arbejdspladser og borgerne i målgruppen.

Danske Regioner ser et potentiale i fortsat at have fokus på formidling og udbredelse af viden om det sociale frikort samt fortsat understøttelse af implementering af ordningen. Herunder viden om anvendelse af ordningen, synliggørelse af cases og videndeling af de allerede gode erfaringer med ordningen. Samt et fokus på at møde borgerne med viden og støtte om frikortet, hvor de er (fx i samarbejde med sociale tilbud).

Brugerne's Akademi anbefaler, at der afsættes flere midler til formidling og forankring, herunder at kommunerne forpligtes til at yde rådgivning og jobmatching til både arbejdsgivere og frikortsmedarbejdere. Konkret foreslår Brugerne's Akademi, at den enkelte kommune kan ansætte en socialfrikorts-koordinator, som varetager alle henvendelser fra arbejdsgivere og borgere. Brugerne's Akademi anbefaler desuden, at den kommunale indsats understøttes af civilsamfundets aktører, som er tættest på målgruppen. Brugerne's Akademi fremhæver, at de via metodeudvikling og praksisnær implementeringserfaring i Socialt Frikort Vesterbro ved, at det er afgørende, at svært udsatte borgere ydes håndholdt hjælp i form af jobmatching, følgeskab, påmindelser og opfølgning. Brugerne's Akademi mener helt konkret, at der i lovgivningen kan afsættes midler til partnerskaber mellem kommuner og civilsamfundsaktører.

KFUKs Sociale Arbejde mener, at der bør tilføres offentlige midler til kommuner, og til de civilsamfundsorganisationer og socialfaglige aktører, der er tættest på målgruppen, og som kan agere bindeled til virksomheder og være den stabile støtte til frijobberne i hverdagen, da disse borgere har brug for støtte og følgeskab i velkendte relationer for at få gavn af ordningen. KFUKs Sociale Arbejde mener desuden, at der bør afsættes midler i kommunerne til at implementere og administrere ordningen. Derudover vurderer de, at det er vigtigt at formidle kendskab til ordningen og skabe samarbejde med relevante aktører, som kan og vil ansætte mennesker med et socialt frikort – herunder sociale tilbud, væresteder, kommunale indsatser, virksomheder mv.

SAND giver udtryk for, at de savner initiativer, der giver arbejdsgiver et incitament til at ansætte folk med socialt frikort. Ligeledes mener SAND, at det bør overvejes at stille større krav til kommunerne om deres pligt til både at råde og vejlede relevante borgere om det sociale frikort og at råde og vejlede virksomheder i hvordan og hvornår, de kan ansætte frijobbere. Derudover mener SAND, at der bør stilles konkrete krav til kommunerne om, hvad der skal ske med udbredelsesmidlerne, eller der skal i det mindste gives eksempler på, hvordan de kan udbrede ordningen.

Mændenes Hjem, Brugerne's Akademi og Reden mener, at der bør tilføres offentlige midler til kommuner, og de civilsamfundsorganisationer og socialfaglige aktører, der er tættest på målgruppen, og som kan agere bindeled til virksomheder og være den stabile støtte til frijobberne i hverdagen. De vurderer også, at der er behov for at afsætte midler til, at kommunerne kan bruge ekstra ressourcer i 2024 og 2025, til at få skabt en god struktur for ordningen i de enkelte kommuner. De bemærker desuden, at det kræver tid og investeringer at opdyrke et nyt job-lag i virksomhederne, samt fastholde frijobberne i arbejde. Det er en afgørende forudsætning for udbredelsen af det sociale frikort i den enkelte kommune, at der tilføres midler til bl.a. at vejlede virksomheder omkring den ekstra administration, der er forbundet med ordningen.

KABS bemærker, at kommunerne fortsat ikke er forpligtet til at hjælpe den enkelte borger med at finde et arbejde, hvor det sociale frikort kan bringes i anvendelse. KABS vurderer, at det kan betyde, at det er op til borgeren selv at finde et arbejde. KABS erfarer at borgere, der har et problematisk rusmiddelforbrug og multiple problemer, har vanskeligt ved at facilitere den rette hjælp i et ofte fragmenteret hjælpesystem. Det samme angår målgruppen for det sociale frikort. Derfor anbefaler KABS, at brugen af frikort-koordinatorer udbredes på landsplan, og at dette princip bør præciseres i hovedloven.

FH mener, at der er behov for at udbrede kendskabet til socialt frikort blandt sagsbehandlere, virksomheder og borgere, samt at der er behov for at understøtte de gode erfaringer på tværs af kommunerne.

Danske Handicaporganisationer bemærker i forhold til implementeringen, at kommunerne bør have fokus på, at socialt udsatte borgere i målgruppen kan

have behov for hjælp og støtte til at kunne fungere i job under ordningen, f.eks. gennem en mentor.

Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at der afsættes midler til implementering af ordningen i kommunerne. For at sikre at ordningen kommer ud at leve i alle kommuner, mener Rådet for Socialt Udsatte, at der er behov for at afsætte midler, til at kommunerne kan bruge nogle ekstra ressourcer på at få skabt en god struktur for ordningen, så det er administrativt let at få adgang til et socialt frikort og så både borgere, virksomheder og fagprofessionelle kender til ordningen. Rådet anbefaler desuden, at der igangsættes følgeforskning, der kan følge brugen og effekterne af det sociale frikort.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig- og Ældreministeriet anerkender det store arbejde, som civilsamfundet bidrager med ift. udbredelsen og implementeringen af ordningen.

Der er i forbindelse med finansloven for 2024, hvormed det er aftalt at permanentgøre ordningen fra 2025 og frem, afsat 2 mio. kr. i perioden 2025-2027 og herefter 0,5 mio. kr. årligt varigt til formidling og forankring af ordningen. Midlerne anvendes til Social- og Boligstyrelsens arbejde med at udbrede kendskabet til og brugen af ordningen. Styrelsen varetager det implementeringsunderstøttende arbejde og vil fortsat gennemføre en række aktiviteter, herunder daglig rådgivning og vejledning, og dertil fx facilitering af erfaringsudveksling og netværksdannelse på tværs af kommuner, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, inspirationsmøder m.v. Herigennem understøttes borgere, virksomheder, kommuner og civilsamfundsorganisationer i brugen af det sociale frikort.

Høringsparterne er velkomne til at bidrage med idéer til arbejdet og henvises fremover til Social- og Boligstyrelsen, der varetager implementeringsindsatsen. Høringssvarene vil desuden blive videreføret til Socialstyrelsen- og Boligstyrelsen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.7 Målgruppekriteriet vedr. opholdskrav

Gadejuristen bemærker, at opholdskravet om lovligt ophold i riget i sammenlagt 9 år inden for de sidste 10 år, skaber en u hensigtsmæssig ulighed blandt de udsatte borgere, der er i målgruppen for et socialt frikort. Gadejuristen fremhæver i den sammenhæng, at opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp, jf. § 11 i lov om aktiv socialpolitik, knytter sig til retten til at modtage en offentlig ydelse, hvorimod det sociale frikort angår beskæftigelse. Her er borgeren en del af arbejdsmarkedet, hvilket normalt alene kræver lovligt ophold i landet. Gadejuristen anbefaler på baggrund en ændring i opholdskravet, der udvider målgruppen for det sociale frikort til gavn for både den enkelte og samfundet som helhed.

SAND mener, at det sociale frikort kan med fordel tænkes ind i et integrationsperspektiv, så borger der ikke opfylder opholdskravet også kan visiteres til et socialt frikort. SAND fremhæver, at der er hjemløse, der er på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse fordi myndighederne stiller for store dokumentationskrav, som rettelig er målgruppen for et socialt frikort. SAND mener også, at nordiske statsborgere i hjemløshed med fordel kan indlemmes i målgruppen for det sociale frikortet. I lyset af det politiske ønske om at få flere fra selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i ordinært arbejde, bemærker SAND, at det sociale frikort kan være et oplagt værktøj at bruge.

KFUKs Sociale Arbejde bemærker, at udenlandske borgere ifølge lovforslaget skal have opholdt sig i landet i sammenlagt 9 år inden for de seneste 10 år for at være berettiget til et socialt frikort. KFUKs Sociale Arbejde vurderer, at der er

mange borgere, som ikke opfylder disse krav, der kunne have gavn af et socialt frikort. Særligt udenlandskere borgere, som er brugere af sociale væresteder.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet skal henvise til, at lovforslaget udmønter dele af aftalen mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om finansloven for 2024, om at permanentgøre det sociale frikort fra 2025 og frem. Der er i den forbindelse ikke lagt op til at ændre målgruppen for ordningen, herunder betingelsen om opfyldelse af opholdskravet efter aktivlovens § 11.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.8 Fastsættelse af minimumstimeløn

Brugernes Akademi beskriver, at de i deres projekt har fastlagt en timeløn til frikortsmedarbejdere på 100,00 kr. Brugernes Akademi bemærker, at nogle frikortsmedarbejdere beretter om arbejdspladser, der udbetaler en meget lav løn. Borgerne har ikke lyst eller ressourcerne til at forhandle løn fra vagt til vagt hos forskellige arbejdsgivere, og konsekvensen er i nogle tilfælde, at udsatte og sårbare borgere underbetales for deres arbejdsindsats og samtidig bekræftes i en negativ selvforståelse og stigmaet "stofmisbrugere er ikke noget værd". Brugernes Akademi anbefaler derfor, at der fastsættes en minimumsløn.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

I ordningen med socialt frikort er det forudsat, at arbejde gennemført med brug af et socialt frikort som udgangspunkt er lønnet arbejde, hvor der som hovedregel gælder de samme ansættelsesretlige regler som i et hvert andet ansættelsesforhold. Af den grund vil den gældende overenskomst på området typisk også skulle gælde for borgere med sociale frikort. Det vurderes derfor hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at indføre en minimumstimeløn og derigennem lovgive om overenskomstmæssige forhold.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.9 Integration til elndkomst

BL anbefaler, at der bliver implementeret en løsning i elndkomst, hvor socialt frikort kan krydses af og lønadministrationen dermed kan varetages i samme system som for de øvrige ansatte. BL bemærker, at den nuværende "håndholdte" løsning giver en administration på ca. en halv time pr. ansat med socialt frikort pr. måned samt en risiko for fejl pga. de manuelle processer.

Brugernes Akademi anbefaler, at man igen inviterer SKAT ind i et samarbejde omkring en it-løsning, så virksomheder kan anvise frikortsløn i elndkomst. Brugernes Akademi vurderer, at der ved en smidig og gennemsigtigt lønudbetaling, som ikke kræver alternative systemer, kan der genereres flere ansættelser til udsatte med det sociale frikort.

Københavns Kommune oplever, at flere arbejdsgivere ikke har mulighed for at udbetale løn til borgere med socialt frikort, og at flere borgere bliver modregnet i deres offentlige forsørgelse, fordi lønnen er indberettet forkert. Københavns Kommune ønsker derfor, at udkast til lovforslaget ændres, og at man finder en løsning, der taler sammen med de relevante it-systemer, herunder elndkomst.

Social- Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social- Bolig- og Ældreministeriet er opmærksomme på, at der blandt nogle aktører og virksomheder er et ønske om, at der laves en snitfladeintegration mellem den it-løsning, der understøtter ordningen, og elndkomst, samt at løn til borgere med sociale frikort fremover skal kunne indberettes til elndkomst.

Erfaringer fra de første fem år af forsøgsperioden med et socialt frikort viser imidlertid, at rigtig mange virksomheder problemfrit administrerer lønudbetaling til deres ansatte med sociale frikort, selvom lønnen ikke skal indberettes til elndkomst.

Først og fremmest er det intentionen med det sociale frikort, at borgere kan tjene og få udbetalt løn samme dag, fx via kontant betaling, hvilket ikke vil være muligt, hvis indkomsten skal udbetales som månedsløn og indberettes til elndkomst.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har dog i dialog med Skatteministeriet undersøgt muligheden for at lave en sådan snitfladeløsning mellem det nuværende Socialfrikort.dk og elndkomst. Skatteministeriet vurderer på den baggrund at det vil være en omfattende og ressourcekrævende ændring, der i så fald ville skulle foretages i elndkomst, hvilket ikke står mål med effekten.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

4.10 Formueregler for opsparede midler gennem det sociale frikort

Københavns Kommune finder det hensigtsmæssigt at få præciseret, om formuereglerne for opsparede midler gennem det sociale frikort også gælder for den økonomiske vurdering efter aktivlovens kapitel 10 om hjælp i særlige tilfælde.

Social-, Bolig og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig og Ældreministeriet har indhentet bidrag fra Beskæftigelsesministeriet, idet høringssvaret relaterer sig til regler på beskæftigelsesministeriets ressort.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der fremgår følgende af bemærkningerne til lovforslaget:

”Hvis en borger med et socialt frikort har opsparet midler gennem sit sociale frikort, vil det følge af de gældende formueregler, der knytter sig til borgerens respektive forsørgelsesgrundlag, om formuen får betydning for udmålingen af forsørgelsesydelsen. For de borgere med et socialt frikort, der modtager hjælp i kontanthjælpssystemet, vil det betyde, at formue over 10.000 kr. (for ægtefæller 20.000 kr.) indgår i udmålingen af hjælpen.”

Opsparede midler gennem et socialt frikort vil også indgå i vurderingen af, hvorvidt en borger er berettiget til hjælp i særlige tilfælde efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. En eventuel formue under 10.000 kr. (20.000 kr. for ægtefæller) har dog efter praksis også betydning ved tildelingen af hjælp efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik.

Social-, Bolig og Ældreministeriet har på den baggrund justeret i lovforslagets bemærkninger, så der fremgår, at der i kommunens vurdering af, hvorvidt en borger er berettiget til hjælp i særlige tilfælde efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik, ligeledes indgår opsparede midler gennem et socialt frikort i udmålingen af hjælpen, og at eventuel formue under 10.000 kr. (20.000 kr. for ægtefæller) efter praksis også har betydning ved tildelingen af hjælp efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik.

4.11 Ansættelsesretlige regler for borgere med et socialt frikort

KABS oplever, at det er problematisk, at de forsikringsforhold, der gælder for ansættelsesforhold, hvor medarbejderen anvender et socialt frikort, ikke er præciseret i lovforslaget. I forlængelse heraf anbefaler KABS, at det bliver præciseret i lovforslaget, at medarbejdere med sociale frikort også er omfattet af

den lovpligtige arbejdsgiverforsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme, samt at øvrige ansættelsesretlige regler også gælder for ansættelsesforhold, hvor medarbejderen har et socialt frikort.

Social-, Bolig og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig og Ældreministeriet har indhentet bidrag fra Beskæftigelsesministeriet, idet høringssvaret relaterer sig til regler på beskæftigelsesministeriets ressort.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det efter lovforslaget er en forudsætning for at opnå ret til et socialt frikort, at der er tale om et ordinært og udstøttet arbejde. Det indebærer, at personer, der har et socialt frikort, er obligatorisk sikrede efter § 2 i arbejdsskadesikringsloven, og at arbejdsgiverne for de pågældende dermed er forpligtede til at arbejdsskadesikre de pågældende personer, jf. lovens § 48, stk. 1 og 4.

Social-, Bolig og Ældreministeriet har på den baggrund foretaget en justering i lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at personer, der har et socialt frikort, er obligatorisk sikrede efter § 2 i arbejdsskadesikringsloven, og at arbejdsgiverne for de pågældende dermed er forpligtede til at arbejdsskadesikre de pågældende personer, jf. lovens § 48, stk. 1 og 4.